

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

XX. De proclamationibus Matrimonio præmittendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62355)

quis ebrius vel amens est, incapax est & contractus & consensus omnis per seipsum. Ita Henriquez lib. 11. de matrim. cap. 4. num. 4. Sanchez lib. 2. disp. 11. num. 12. Nullatenus verò est admittendus procurator, nisi mandatum exhibeat. Nullatenus quoque fides mandanti adhibenda est in externo foro, si mandati sui anteriorem contractui revocationem prætexat, nisi iuridicè & sufficienter probet se revocasse.

CAPUT XX.

De proclamationibus Matrimonio præmittendis.

I. **S**TATUTUM est in primis ab Universali Concilio Lateranensi sub Innocentio III. can. 51. qui citatur in cap. *Cum inhibitio*, de clandest. desponsat. & deinde à Tridentino sess. 24. de reformat. matrim. cap. 1. ut antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho tribus continuis diebus festivis in Ecclesia inter Missarum solennia publicè denunciatur inter quos matrimonium sit contrahendum; quibus denunciationibus factis, si nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonii procedi possit. Sed si probabilis apparuerit conjectura impedimenti, contractus interdicatur expressè, donec quid fieri debeat super eo manifestis constiterit documentis, d. cap. *Cum inhibitio*.

II. Si contrahentes sint diversarum Parochiarum, faciendæ sunt denunciations in utriusque Parochia, non enim sufficienter alioqui possent impedimenta dignosci. Idemque sentiendum de diversis Dioccesibus. Alteruter enim contrahentium sive Parochus, sive Episcopus, potest eos matrimonio jungere, & uterque Episcopus potest intra fines Diocesis suæ circa has proclamationes dispensare. Bonacina de matrim. quest. 2. punct. 6. num. 7. Barbosa de potest. Episc. part. 2. alleg. 32. num. 10. & 35. Quod verò dicit Tridentinum de tribus continuis diebus festis, non est aliter intelligendum, nisi de festis non longo intervallo distantibus, non verò de festis sibi immediatè succedentibus. Suadet enim id ratio dignoscendi si qua sint impedimenta; ad quem finem conducit ut tempus populo concedatur, in mentem si quæ sunt obstacula revocandi, & ea Parocho denunciandi. Quocirca haud ita festinanter urgenda res est, nisi gravis succurrat causa; sed interponendi sunt certi dies ab una ad alteram proclamationem: eaque est recepta ubique ferè praxis interstitii ab uno ad aliud festum unius saltem aut duorum dierum. Sanchez de matrim. lib. 3. disput. 6. num. 8. Coninch. disp. 27. dub. 5. num. 47.

III. Ad Episcopum ejusque Vicarium spectat dispensatio harum proclamationum; hoc enim Ordinarii prudentiæ committit Concilium Tridentinum d. sess. 24. cap. 1. ut vel una tantum denunciatio fiat ante contractum coram Parocho ineundum, vel etiam post contractum coram Parocho initum interdicatur consummatio, & provideatur ne simul cohabitent Partes donec factis denunciationibus in Ecclesia nihil impediti cognoscatur. Cum autem requiratur Concilium, ut Ordinarius judicet dispensationem expedire, satis declarat non nisi ex justa causa licitum esse in hac re dispensare.

IV. Justas in hac re dispensandi causas colligit Summistæ. Atque hæc ferè sunt quæ sequuntur, quasque referunt S. Antoninus 3. p. tit. 1. cap. 16. Sylvester verb. *Matrimonium* 6. quæst. 7. Sanchez lib. 3. disp. 9. Coninch disp. 27. dub. 6. Barbosa de potest. Episc. p. 2. alleg. 32. n. 35. & seqq. Prima causa dispensandi est quoties aliàs creditur impediendum matrimonium, sive per sortilegium, sive per injustam cognationem, aliorumve factionem. Secunda causa est quando non nisi cum contrahentium infamia fieri proclamationes possent, ut si qui vixerunt in concubinatu, habiti sint veri conjuges. Tertia quando sine gravi animæ, aut etiam rerum temporalium discrimine non possunt nuptiæ ulterius differri, ut si vir sit in periculo mortis, aut debeat extemplo longius proficisci, & necesse sit contrahere connubium, ut proles jam nata, vel concepta legitimeretur; aut si verisimiliter non sit depositurus affectum erga concubinam, & sic perleveraturus in statu peccati. Quarta cum duobus, ad vitandum peccatum, vel scandalum, vel infamiam, vel odia & periculosas lites & querelas ex parte parentum, expedit quamprimum nuptias inire, & periculum est si tantisper differatur, ne alterius animus ex levitate, infidelitate aut aliorum suasionibus immutetur. Casus iste tum alibi, tum ibi maximè occurrit, quum ambæ simul partes in flagranti stupro deprehensæ consentiunt in matrimonium. Sanchez lib. 3. disp. 9. num. 15. Quinta causa, quando tempus instat quo nuptiæ celebrari prohibentur, nec tamen differri possunt citra grave incommodum, aut animæ periculum ex incontinentia. Sexta quando altera Partium est sub potestate tutoris, curatoris, vitrici, novercæ, aliorumve cognatorum aut affinium, qui ejus nuptias intendunt impedire, ut ipsi in ejus bona succedant, aut eam in Monasterium detrudant, vel imparibus & indignis jungant. Barbosa d. p. 2. alleg. 32. n. 43. & 44. Coninch disp. 27. dub. 5. num. 52. & alii communiter. Septima quando summi Principes contrahunt: tum quia his aliquæ prærogatiæ concedendæ sunt: tum quia cessat periculum occultum impediti, cum eorum genus & facta cunctis comperta sint. Octava si inter volentes nuptias contrahere sit magna disparitas, propter quam gravia instabunt obstacula ex parte æmulorum aut consanguineorum. In his, aut saltem quibusdam prædictorum casuum, assunt Sanchez, Barbosa, Coninch, alique,

aliquæ, teneri etiam Ordinarium dispensare à denunciationibus ad Partium petitionem, si non aliqua suspicio, aliæ rationabilis causa dissuadeat à dispensatione. Ratioque est, quia Prælati ex officio tenerentur, quoad fieri commodè potest, ovium suarum periculis occurrere, si gravia & urgentia sint.

V. Quin etiam ubi urgeret gravis & aperta necessitas sine proclamationibus contrahendi, nec posset per temporis angustias Episcopus adiri, quia citò dilaberetur occasio; aut etiam si rogatus Prælati præ sua malitia aut manifesta & iniqua pertinacia dispensare recusaret, posset sine proclamationibus contrahi matrimonium, ut si aliqui vixerint in concubinato, qui putabantur conjuges; vel si vir existat in vitæ periculo præsentis, seu mortis articulo, & vult ducere concubinam ad ejus abolendam infamiam, aut ad prolem legitimandam; vel quia id utriusque salutis expedit. Item quando cognati, affines, tutores aut potentes personæ nuptias impedire moliantur eorum quorum bonis inhiant, aut quos inæqualibus conjugere intendunt, ut non possint aliis palam nubere. His casibus aliisve, si qui similes existunt, posse absque proclamationibus, aut circa eas dispensatione procedi ad matrimonium, docent Sotus in 4. dist. 28. q. 1. art. 2. conclus. 3. §. *Ex his primum intelligitur*. Lopez 1. p. Instructorii de matrim. cap. 39. §. *Ex prædictis*. Sanchez lib. 3. disp. 10. n. 27. Coninch disp. 27. dub. 5. n. 52. & commutiter ceteri.

VI. Porro assertione unius fide digni, & non suspecti circa matrimonii impedimentum impeditur matrimonium contrahendum, donec oppositum probetur. Idemque statuendum de fama communi circa impedimentum, cap. *Præterea*, & cap. *Cum in tua*, de sponsal. & cap. *Super eo*, de consang. & affinit. His additur in d. cap. *Cum in tua*, non admitti oblatum à parentibus juramentum contra unius gravis & non suspectæ personæ denunciationem, aut contra communem famam, quia ipsi suspecti sunt, utpote parentes, nisi probationem in oppositum proferant.

VII. Eos qui intra quatuor menses post peractas denunciations matrimonium non contraxerint, non posse postmodò contrahere, nisi nova fiant arbitrio Episcopi proclamationes, affirmant Rebellus, Possevinus, Bonacina, & Barbosa de potest. Episc. part. 2. alleg. 32. num. 55. Qui ibidem scribit, si non præmittantur denunciations, saltem esse supplendas adhibitâ unâ vel alterâ post ratum matrimonium antequam consummetur, donec elapsi fuerint dies octo post ultimam proclamationem. Atque ita judicatum refert Barbosa à Cardinalium Congregatione.